

Digital Code of Merit

สรุปโดย เกษร สวนศรี

๑. วัตถุประสงค์การพัฒนาความรู้

- ๑.๑ เพื่อเรียนรู้ความหมายของจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๑.๒ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสังคมดิจิทัล (Digital Etiquette)
- ๑.๓ เพื่อเรียนรู้การเข้าถึงข้อมูล Data Accessibility

๒. มารยาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๑ จริยธรรม หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศโดยยึดหลักความถูกต้อง ดังนั้นจึงเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนได้ตกลงร่วมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในที่นี้จะกล่าวถึง ๔ ประเด็นหลักดังนี้ว่า papa ดังนี้

๑) ความเป็นส่วนตัว (Privacy) สิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและสารสนเทศของบุคคลหรือกลุ่มคนที่ต้องควบคุมรักษาสิทธิของตนเองไว้ เปิดเฉพาะที่อนุญาตและต้องการเปิดเผยเท่านั้น

๒) ความถูกต้อง (Accuracy) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทุกครั้งก่อนเปิดเผยเพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ

๓) ความเป็นเจ้าของ Property) กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สินทั้งจับต้องได้หรือจับต้องไม่ได้ควรระมัดระวังเรื่องลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร

๔) การเข้าถึงข้อมูล (Data accessibility) เพื่อรักษาความปลอดภัยและความลับของข้อมูล ดังนั้นการใช้งานโปรแกรม ระบบคอมพิวเตอร์ควรกำหนดสิทธิตามลำดับของผู้ใช้งาน

๒.๒ มารยาทการใช้อินเทอร์เน็ต มีกฎกติกา มารยาทที่เป็นมาตรฐาน แบ่งออกเป็น ๑๐ ข้อ ดังนี้

๑) อย่าลืมหือกำลังสื่อสารอยู่กับใคร เป็นมนุษย์จริง ๆ หุ่นยนต์ หรือระบบ Call Center มีระบบบันทึกเสียงโต้ตอบ ดังนั้นสิ่งที่เราต้องระวังคือการสื่อสาร การใช้ภาษาให้เหมาะสม

๒) ยึดมาตรฐานเดียวกับการสื่อสารในชีวิตจริงปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ จริยธรรม ที่พึงปฏิบัติในสังคมอินเทอร์เน็ตเช่นที่พึงปฏิบัติในโลก

๓) รู้ว่าคุณอยู่ที่ไหนในไซเบอร์สเปซเขาคุยอะไรกันปฏิบัติต่อกันอย่างไร หรือเข้าไปอ่านข้อความเก่า ๆ จากนั้นค่อยเข้าไปมีส่วนร่วมกับเขา

๔) เคารพเวลาและการใช้แบนด์วิดท์ ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการติดต่อกับเครือข่าย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นใช้เครือข่ายบ้าง ควรติดต่อกับเครือข่ายเฉพาะช่วงเวลาที่ต้องการใช้งานจริงเท่านั้น

๕) ทำตัวเราเองให้ดูดีเสมอเมื่ออยู่ในโลกออนไลน์

๖) แบ่งปันความรู้ที่ตนเองเชี่ยวชาญ

๗) ช่วยกันควบคุมสงครามการใช้อารมณ์

๘) เคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น ไม่เปิดโทรศัพท์เสียงดังในที่สาธารณะ

๙) อย่าใช้อำนาจในทางที่ผิด โพสต์เรื่องหรือข้อความในการใช้อำนาจ

๑๐) รู้จักให้อภัยกับความผิดพลาดของผู้อื่น

๓. การเอาใจใส่ผู้อื่น (Empathy)

การเอาใจใส่ผู้อื่น คือการปรับทัศนคติที่เกี่ยวกับการรับรู้และเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกในโลกอินเทอร์เน็ตของผู้อื่น การส่งเสริมจริยธรรมที่ดีเหมาะสมกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย ดังนั้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำในการติดต่อสื่อสารในยุคอินเทอร์เน็ต มีดังนี้

- ๓.๑ อ่านแต่ไม่ตอบเป็นการเสียมารยาท
- ๓.๒ ส่งข้อความรัว ๆ ครอบงำผู้อื่น
- ๓.๓ เอาความลับไปเปิดเผย
- ๓.๔ คอยเรื่องที่คนอื่นไม่รู้เรื่อง
- ๓.๕ การแชร์ข่าวลือ ซึ่งไม่ควรแชร์อาจมีความผิด
- ๓.๖ การออกจากกลุ่ม Leave Group ควรแจ้งให้สมาชิกทราบ
- ๓.๗ โพสต์เองไลค์เอง เรื่องที่โพสต์มีข้อความยาวเกินไปไม่น่าอ่าน
- ๓.๘ การ Check Rating เองทำให้ข้อมูลไม่เป็นความจริง

๔. การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying)

การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ คือการประทุษร้ายหรือทำให้ผู้อื่นอับอายผ่านทางการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อีเมล การส่งข้อความ บล็อก เว็บไซต์ ชุมชนออนไลน์ เมสเสจ และโทรศัพท์ สิ่งที่น่ากลัวไซเบอร์ตั้งใจ คือการแสดงความแค้นหรือแสดงออกในแง่ลบต่ออีกฝ่ายนั่นเอง ดังนั้นเมื่อเกิดการรังแกในโลกไซเบอร์ขึ้นจึงมีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

- ๔.๑ บอกนักเลงคนนั้นให้หยุดเสียที ต้องบอกให้ชัดเจนและหนักแน่น
- ๔.๒ ถ้ารู้ว่่านักเลงอยู่ที่ไหน อาจส่งจดหมายไปที่บ้านเพื่อเตือน
- ๔.๓ ถ้านักเลงเป็นคนที่รู้จัก เช่น เพื่อนของลูก อาจแจ้งกับอาจารย์ที่โรงเรียนให้ช่วยเหลือด้วย
- ๔.๔ รายงานพฤติกรรมกรรังแกต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ๔.๕ รายงานไปยังหน่วยงานที่ดูแลความเรียบร้อยของโลกออนไลน์หรือบริษัทให้บริการโทรศัพท์
- ๔.๖ เซฟข้อความที่เป็นกรรังแกเอาไว้เพื่อเป็นหลักฐาน
- ๔.๗ บล็อกไม่รับข้อความจากนักเลงคนนั้น

ไซเบอร์ สต็อกกิ้ง คือ การส่องหรือแอบติดตามชีวิตและการเคลื่อนไหวของบุคคลหนึ่งบนโลกโซเชียลโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้ ซึ่งการเกาะติดชีวิตออนไลน์ของผู้อื่นสะท้อนถึงปัญหาสุขภาพจิตและอาจผิดกฎหมาย

นักจิตวิทยาบอกว่า Cyber Stalking หรือ การเกาะติดชีวิตออนไลน์ของผู้อื่น แตกต่างจากการค้นหาข้อมูลของคนที่เราสนใจตรงที่ Cyber Stalking เป็นพฤติกรรมที่ทำต่อเนื่องอย่างไม่ลดละ และผู้ที่ตกเป็นเป้ารู้สึกกลัวและเครียดได้

๘. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

๘.๑ มีความรู้และเข้าใจความหมายจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล

๘. ประโยชน์....

๘.๒ สามารถนำความรู้ในเรื่องมารยาทในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการชีวิตประจำวันตามมารยาทที่ควรปฏิบัติในโลกดิจิทัลได้

๘.๓ สามารถนำความรู้ในเรื่องการรักษาความเป็นส่วนตัวเพื่อการระมัดระวังอันตรายบนโลกอินเทอร์เน็ตที่จะเกิดกับหน่วยงานและตนเองได้

ที่มา : สรุปบทเรียนจากการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ระบบ e-Learning

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.)

หลักสูตร หลักสูตร Digital Code of Merit

บรรยายโดย ดร. สมिति ดารากร ณ อยุธยา อาจารย์ประจำกลุ่มสาขาเทคโนโลยีการจัดการระบบ

สารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล